

VIÊM DA BÃ NHỜN

Bệnh viêm da thông thường này chưa tìm ra được nguyên nhân. Nó xảy ở da cơ thể, mặt và/hoặc da đầu. Viêm da bã nhờn có thể xuất hiện đầu tiên vào những tháng đầu đời của bé. Các triệu chứng trầm trọng khác nhau tùy theo số tháng bị bệnh nhưng thường biến mất vào khoảng 2 tuổi. Tuy nhiên viêm da bã nhờn có thể xuất hiện trở lại sau tuổi dậy thì và sau đó lặp lại theo chu kỳ xuyên suốt cuộc đời.

Triệu chứng

Triệu chứng chính của dạng viêm da bã nhờn ở trẻ con gồm:

- Nổi mẩn lốm đốm có vảy thường xuất hiện trong các nếp da của vùng bẹn nhưng đôi khi cũng có trên các vùng khác của cơ thể (xem ảnh bên dưới).
- Thỉnh thoảng hơi ngứa.
- Các vảy hơi vàng dày trên da đầu.

Các vùng có vảy trên trán, sau tai và trong chân mày có thể kèm theo các vảy dày này.

**Các vùng nhiễm
viêm da bã nhờn ở
trẻ con**
Bé có thể bị nhiễm
viêm da bã nhờn ở
một hoặc nhiều chỗ
như trong ảnh.

Các vùng nhiễm viêm da bã nhờn ở trẻ con
Bé có thể bị nhiễm viêm da bã nhờn ở một hoặc nhiều chỗ như trong ảnh.

Triệu chứng chính của viêm da bã nhờn ở thiếu niên gồm có:

- Nổi mẩn lốm đốm có vảy xuất hiện trên mặt, sau tai, trên cổ, ngực, trong nách và bẹn.
- Thỉnh thoảng bị ngứa.

- Gàu tóc, nếu da đầu bị nhiễm. Có thể thấy vảy da màu trắng bong lên trên tóc sát da đầu.

Gãi các vùng bị nhiễm đôi khi dẫn đến nhiễm trùng như *Chốc lở* làm cho nơi nổi mẩn trở nên đỏ và rịn nước.

Bạn có thể làm gì để giúp bé?

Vùng da bị nhiễm phải được giữ sạch bằng dầu gội thay vì bằng xà phòng sẽ làm kích thích da bị mẩn. Sau khi làm sạch vùng da bị nhiễm, thoa lên một lớp kem corticoid. Đây là phương pháp hữu hiệu nhất nên được thực hiện sớm khi các triệu chứng mới bắt đầu.

Vảy vàng dày trên da đầu sẽ tự biến mất trong vòng một vài tuần hoặc một tháng. Tuy nhiên bạn có thể làm cho mảng vảy vàng này tự tróc bằng cách xoa nhẹ da đầu của bé bằng dầu em bé hay dầu ôliu và để thấm qua đêm. Hôm sau chải tóc bé để làm tróc các vảy vàng đã mềm rồi gội sạch. Thuốc thoa axit salysilic hoặc dầu gội đầu đặc biệt có bán tại các cửa hàng cũng có thể trị được loại vảy này.

Dùng dầu gội đầu đặc biệt cũng như chải tóc bé hàng ngày có thể chặn đứng trước sự hình thành các lớp mảng vảy. Dùng dầu chống gàu tại các cửa hiệu thuốc cũng rất hữu hiệu để trị bệnh gàu.

Có phải đưa bé đến bác sĩ không?

Bé phải được đi khám bác sĩ nếu nổi mẩn lan rộng hoặc bị nhiễm trùng, da đầu bị viêm, các triệu chứng khác nặng hơn hoặc bệnh không thuyên giảm trong vòng một vài tuần. Bác sĩ sẽ chỉ định kem chứa kháng sinh hoặc sát trùng. Nếu được chữa trị, chỗ nổi mẩn sẽ tan dần trong một vài tuần.

Bệnh chốc đầu

Những mảng vảy vàng trên da đầu là dấu hiệu chính của bệnh chốc đầu. Mặc dầu các mảng vảy trông có vẻ đáng sợ, nhưng bệnh vảy vàng không nguy hiểm.

CHÀM THẺ TẶNG

Khoảng 1/30 các bé mắc phải bệnh nổi mẩn ngứa là thuộc loại chàm thể tạng. Trước tiên nổi mẩn thường xuất hiện các em bé dưới 18 tháng tuổi và mức độ trầm trọng sẽ thay đổi tùy theo số năm. Nguyên nhân gây bệnh chưa được xác định. Hầu hết các bé bị bệnh này đều có liên quan tới bệnh chàm hoặc các rối loạn dị ứng như *Hen suyễn* hay sốt cỏ khô (tham khảo bệnh *Viêm mũi dị ứng*). Hiếm hơn, không dung nạp với một vài thức ăn cũng có thể là nguyên nhân (tham khảo bệnh *Dị ứng thức ăn*).

Triệu chứng

Triệu chứng của chàm thể tạng thay đổi tùy theo tuổi tác của bé. Các bé dưới 4 tuổi thường có:

- Nổi mẩn ngứa với các mụn bị viêm nhiễm và hơi rịn nước.
 - Da đầu, má, cẳng tay, mặt trước của chân và thân là các nơi thường bị nhiễm bệnh tuy rằng nổi mẩn có thể xuất hiện bất cứ chỗ nào trên thân.
- Nổi mẩn thường biến mất khi bé được 4 tuổi và ở một vài bé nó không bao giờ tái phát.

Hình dạng của chàm

Phía trong của khuỷu tay thường bị nhiễm chàm thể tạng. Chàm ở đây là mẩn chàm thể tạng điển hình ở các bé 4 tuổi hoặc trên 4 tuổi. Mẩn thường có vảy, đỏ, khô và nhám mặt.

Các vùng bị chàm

Ở các bé 4 tuổi hoặc trên, các vùng sau đây thường hay bị chàm thể tạng. Nổi mẩn có khuynh hướng xuất hiện ở các khớp vì nơi có nếp nhăn của da.

Nổi mẩn có thể xuất hiện trở lại (hoặc xuất hiện lần đầu tiên) ở các bé khoảng giữa 4 và 10 tuổi. Vào khoảng tuổi này:

- Nổi mẩn gồm có các mảng ngứa, khô và có vảy. Và da có thể nứt.

- Mặt, cổ, bên trong các khủy tay, cổ tay, phía sau đầu gối và cổ chân là các nơi thường bị nhất.
- Da thường bị nhiễm dày lên theo thời gian.
Không kể tuổi của bé, dấu hiệu đầu tiên của đợt phát bệnh chàm thể tạng là bị viêm nhẹ ở một vài vùng nhỏ trên da.

Biến chứng

Nếu bé gãi vết bản, da sẽ bị nhiễm trùng làm mụn nước vỡ ra. Trường hợp hiếm hơn, nhưng trầm trọng hơn, đó là biến chứng chàm Herpes xảy ra ở bé bị chàm nhiễm siêu vi Herpes Simplex (tham khảo bệnh *Rộp da do cảm*).

Rối loạn này gây nổi mẩn toàn thân gồm có các mụn nước và bong nước vỡ ra, thường kèm theo sốt cao 40 – 41°C. Các hạch bạch huyết cũng bắt đầu sưng to.

Có cần đưa bé đến bác sĩ không?

Bé phải được bác sĩ khám trong vòng 24 giờ nếu trước đó bé chưa bao giờ bị nổi mẩn. Nếu bé đã được chẩn đoán chàm thể tạng và việc trị liệu không có kết quả mà còn trở nên trầm trọng hơn thì bé phải được bác sĩ khám vì đã bị nhiễm trùng.

Bác sĩ có thể làm gì?

Bác sĩ sẽ chỉ định bôi kem hoặc thuốc mỡ corticosteroid để làm giảm viêm và ngứa trong đợt bệnh đang nở rộ. Bạn phải thoa kem lên vùng da bị nhiễm của bé theo sự chỉ dẫn của bác sĩ cho đến khi làn da trở lại bình thường. Khi có viêm nhẹ cảnh báo chàm sắp phát nhanh thì cần thoa kem đã được chỉ định vào các vùng bị nhiễm để ngăn chặn chàm phát triển. Nếu mẩn ngứa làm bé thức suốt đêm, thì phải dùng thuốc chống dị ứng. Bác sĩ có thể yêu cầu bé cứ một vài thức ăn nếu bệnh chàm kéo dài, trầm trọng và lan rộng.

Nếu bị nhiễm khuẩn bác sĩ sẽ chỉ định loại kem hay thuốc mỡ có chứa corticoid và kháng sinh hoặc sát trùng. Bé cũng sẽ được cho uống thuốc kháng sinh.

Bé sẽ được chuyển đến bệnh viện nếu mắc phải bệnh viện nếu mắc phải bệnh chàm Herpes. Ở đây bé sẽ được tiêm thuốc acyclovir chống siêu vi qua đường tĩnh mạch.

Bạn có thể làm gì để giúp bé?

Ngoài việc thoa kem hoặc thuốc mỡ mà bác sĩ đã hướng dẫn, bạn có thể giữ các triệu chứng ở mức tối thiểu bằng cách làm cho da không bị quá khô. Khi tắm bé bạn nên dùng loại xà phòng trung tính như xà phòng trẻ con hoặc loại dầu tắm dễ tan trong nước. Bạn có thể làm nước tắm ít kích thích hơn

bằng cách hoà thêm dầu tắm đặc biệt được pha chế riêng cho chàm.

Giữ cho da bé luôn được mềm và ẩm bằng cách thường xuyên thoa kem làm mềm da như kem hoà tan trong nước hoặc dầu nổi bọt. Kem làm mềm da phải dùng nhiều lần trong ngày cho vùng bị nhiễm. Kem này rất hiệu nghiệm nếu được thoa lúc da còn ẩm và ẩm ngay sau khi bé vừa mới tắm xong.

Ở một vài bé, chàm trở nên nặng khi trời lạnh, trong khi đó ở những bé khác, khi trời nóng thì bệnh lại bộc phát rất nhanh. Tắm và làm ẩm da thường xuyên vào lúc trời nóng và lạnh có thể giúp làm giảm các triệu chứng. Cho bé mặc quần áo vải sẽ giúp bé giảm bớt bị kích thích da. Tránh cho bé tiếp xúc với những người bị cảm lạnh.

Tiên lượng

Bé càng lớn, mẩn càng ít lan rộng và bước vào lứa tuổi thanh thiếu niên hầu hết các bé đều khỏi bệnh chàm thể tạng. Tuy nhiên, có đến 50% các bé bị chàm thể tạng mắc phải các bệnh dị ứng khác như bệnh suyễn chẳng hạn.

BAN TÃ LÓT

Da của bé có thể bị kích ứng nếu bạn để bé mặc tã ướt và dơ quá lâu. Hầu như các em bé đều bị ban tã lót ở một thời điểm nào đó, nhưng khi bé bị bệnh và tiêu chảy thì khả năng bị bệnh ban tã lót sẽ tăng cao hơn. Một vài bé dường như dễ mắc phải bệnh này hơn các bé khác.

Triệu chứng

Các triệu chứng chính của chàm tã lót gồm có:

- Đau ở vùng quần tã.
- Có các mụn non đỏ ở vùng quần tã.
Nhiễm khuẩn (tham khảo bệnh *Chốc lở*) hoặc nhiễm nấm *Candida albicans* (tham khảo bệnh *Bệnh đẹn*) có thể gây cho vùng này có mụn rịn nước.

Điều trị

Để trần vùng quần tã, để mông của bé ngoài không khí ẩm cho thoáng càng lâu càng tốt. Bạn phải đưa bé đến bác sĩ nếu như nổi mẩn không giảm sau một vài ngày. Bác sĩ sẽ chỉ định kem corticosteroid để làm giảm viêm. Nếu mẩn bị nhiễm trùng thì kem steroid kèm kháng sinh sẽ được chỉ định. Nếu được chữa trị, vùng nổi mẩn sẽ tan biến trong vòng từ vài ngày đến một tuần.

Phòng ngừa

Để tránh ban tã lột, nên thay tã cho bé ngay sau khi bé đi tiêu hoặc đi tiểu. Sau khi rửa sạch và làm khô vùng quần tã, bảo vệ da bé bằng cách thoa lên một lớp kem chống ẩm có chứa kẽm hay một lớp kem có dầu.